

Beantwoording vragen raadsronde beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2020, d.d. 14 juni 2016

Vraag 1 :

Waarom worden er geen cursussen budgettering aangeboden in het kader van preventie schuldhulpverlening?

Antwoord:

De gemeente koopt bij de Kredietbank Limburg (KBL) de cursus “Financiële planning” in. Deze cursus wordt ingezet voor die mensen die zich melden met financiële problematiek bij de KBL en een cursus in hun specifieke situatie een noodzakelijk schuldhulpverleningsinstrument is om in te zetten.

Naast de cursussen bij de KBL worden door Stichting Lift in opdracht van de gemeente budgetkringen in de stad georganiseerd. Hier kan iedereen aansluiten die behoefte heeft aan meer grip op de eigen financiën. Een budgetkring kan zowel preventief als curatief worden ingezet. Budgetkringen worden geleid door vrijwilligers welke worden opgeleid door Stichting Lift. Stichting Lift werkt o.a. ook samen met vluchtelingenwerk.

Voor de doelgroep jongeren van 15 tot 19 jaar is het programma No Credit, Game Over ontwikkeld. Dit project loopt via jongerenwerkers van Trajekt en is gericht op het bewust maken van jongeren over geld en uitgaven. Met dit project hebben we een ingang kunnen creëren in het onderwijs en verwachten we in het schooljaar 2015/2016, 2150 leerlingen in de leeftijd van 15 tot 19 jaar te bereiken.

Er zal ook aansluiting worden gezocht bij de jaarlijks door het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (NIBUD), georganiseerde week van het geld. Waarbij op basisscholen gastlessen rondom armoede en financiële problematiek zullen worden verzorgd.

Vraag 2:

De omschrijving van schuldhulpverlening aan ZZP'ers is erg technisch opgenomen in het beleidsplan. Hoe geeft de gemeente hier invulling aan? Welke plannen heeft de gemeente richting aanpak schuldenproblematiek bij ZZP'ers?

Antwoord:

Schuldhulpverlening voor zelfstandigen kan afhankelijk van de situatie betekenen dat weliswaar geen minnelijke schuldregeling kan worden aangeboden, maar wel ondersteuning bij het stabiliseren van de financiële situatie.

Naast de schuldhulpverlening kan ook een beroep worden gedaan op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz).

Indien het niet mogelijk is in het geval van oplopende schulden een krediet bij een bank te krijgen, dan kan een zelfstandige een beroep doen op het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz). In het kader van de Bbz wordt de levensvatbaarheid van de onderneming onderzocht. In het geval van levensvatbaarheid wordt veelal besloten tot het verstrekken van (extra) bedrijfskapitaal, waarmee de schulden worden geherfinancierd.

Een minnelijke schuldregeling vanwege problematische schulden is dan niet meer aan de orde. Indien de onderneming niet levensvatbaar is zal de zelfstandige vaak geen andere mogelijkheid resten dan de bedrijfsactiviteiten te staken. Na het feitelijk stoppen met de onderneming en uitschrijving bij de Kamer van koophandel, kan de ex-zelfstandige zich wenden tot de gemeente voor schuldhulpverlening in brede zin dus ook voor schuldregeling (minnelijke regeling).

Vraag 3:

Kan er geen agenda/actieplan zoals in armoede actieplan aan het beleidsplan worden toegevoegd?

Antwoord:

Het schuldhulpnetwerk "Samen uit de min" zal op korte termijn een nieuw convenant afsluiten. Het programma schuldhulpverlening dat elementen vertaald uit het actieplan armoede, het beleidsplan schuldhulpverlening en het verbeterlab schuldhulpverlening, zal onderdeel uitmaken van de nieuw af te sluiten convenant. Daarmee geven de convenantpartners welke bestaan uit organisaties die zich bezighouden met professionele en informele schuldhulpverlening inhoud aan hun gezamenlijke ambities en de indicatoren die deze ambities meten.

Vraag 4:

Verzoek tot beschrijving samenhang tussen actieplan en beleidsplan?

Antwoord:

Is toegevoegd aan beleidsplan in paragraaf 1.1.2

Vraag 5:

In de stadronde is gesproken over een mogelijke inzet van buddy's (humanitas) als bewindvoerder. Wil de gemeente deze optie onderzoeken?

Antwoord:

Ja, de gemeente wil dit zeker onderzoeken en zal hierover contact opnemen met Humanitas. Het inzetten van vrijwilligers als bewindvoerder wil echter niet altijd zeggen dat de kosten van bewindvoering zullen dalen. De tarieven voor bewindvoering worden jaarlijks vastgesteld op basis van de Regeling van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 4 november 2014, nr. 577811 (Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren). Ook een vrijwilliger kan op basis van deze regeling kosten claimen voor de bewindvoerstaken die worden uitgevoerd. Elders in het land waar vrijwilligers van Humanitas door de rechtbank als bewindvoerder zijn aangesteld, betaalt de betreffende gemeente via de bijzondere bijstand voor de kosten van bewindvoering op basis van de regeling.

Vraag 6:

In de beleidsnota is aangegeven dat er sprake is van een enorme Incassoproblematiek bij Rijksschulden, die schuldhulpverlening vaak in de weg staat. Is dit ook het geval bij de BSGW?

Antwoord:

Bij de BSGW is dit niet het geval. Op het moment dat bij de BSGW een melding binnenkomt dat iemand een verzoek tot schuldhulpverlening heeft ingediend, wordt de incassoprocedure 3 maanden stopgezet in afwachting van een betalingsvoorstel. Daarnaast blijft het mogelijk om tot 3 jaar nadat de aanslag gemeentelijke belastingen is opgelegd een verzoek tot kwijtschelding in te dienen. Door de BSGW toestemming te verlenen een inkomenstoets via het Inlichtingen Bureau te kunnen afnemen, is vrij snel duidelijk of (gedeeltelijk) kwijtschelding kan worden gegeven.

Vraag 7:

Kan een overzicht van uitgaven voor het armoedebeleid worden toegevoegd en de uitgaven voor de schuldhulpverlening hierin worden gespecificeerd?

Antwoord: In het beleidsplan schuldhulpverlening is een overzicht toegevoegd van de uitgaven op het gebied van de professionele schuldhulpverlening door de Kredietbank Limburg. De uitgaven zijn gespecificeerd in uitgaven op het gebied van minnelijke schuldhulpverlenings- en stabilisatietrajecten, budgetbeheer/budgetcoaching en bewindvoering en diverse andere activiteiten zoals o.a. sociale kredietverlening, budgetteringscursussen, en spreekuren op locatie.

Een overzicht van de uitgaven van schuldhulpverlening in relatie tot de andere uitgaven vanuit het armoedebeleid, is reeds opgenomen in het actieplan armoede.

Vraag 8:

Sinds de Kredietbank Limburg twee jaar geleden naar Geleen is verhuisd zit de schuldhulpverlening op afstand en is er geen apart loket schuldhulpverlening meer. Kan de schuldhulpverlening niet korter bij de burger worden georganiseerd?

Antwoord:

De Kredietbank Limburg opereert nog steeds kort bij de burger. Bij Sociale Zaken in Randwyck zijn drie spreekkamers gereserveerd van waaruit de gesprekken met de burgers plaatsvinden. Naast de spreekkamers heeft de Kredietbank ook een ruimte in Randwyck waar de Mesis-screening plaatsvindt. Direct volgend op deze screening vindt altijd een screeningsgesprek plaats wederom op locatie Randwyck. Alleen de backoffice activiteiten van de Kredietbank Limburg worden sinds twee jaar vanuit het kantoor in Geleen gedaan..

Naast de locatie in Randwyck heeft de Kredietbank Limburg nog spreekuren in de wijkservicepunten in de wijken Wittevrouweveld, Malberg en De Heeg. De spreekuren zijn laagdrempelig en zijn bedoeld voor met name het geven van informatie, advies en adhoc hulpverlening bij een acuut financieel probleem.

Met het oog op het voorkomen van huisuitzettingen heeft de Kredietbank ook spreekuren op locatie bij de drie woningcorporaties in de stad.

De professionele schuldhulpverlening is met de verhuizing van de backoffice van de Kredietbank Limburg naar Geleen, niet verder maar misschien zelfs korter bij de burger komen te staan.

Vraag 9:

Het beleidsplan is een raamwerk voor de wijze waarop schuldhulpverlening in Maastricht wordt ingevuld. Dit raamwerk zal worden geconcretiseerd in deelnota's, hoe wordt raad hierbij betrokken?

Antwoord:

Direct voortvloeiend uit het beleidsplan zullen uitvoerings/beleidsregels schuldhulpverlening worden voorgelegd ter accordering aan het College. De raad zal over deze uitvoerings/beleidsregels worden geïnformeerd via de gebruikelijke kanalen, griffie en dagmail. Daarnaast wordt nieuws op het gebied van Armoede en schuldhulpverlening vermeld op de gemeentelijke website " Arm in Arm tegen armoede".

In september/oktober 2016 zal het programma schuldhulpverlening vanuit het verbeterlab schuldhulpverlening worden gepresenteerd (zie antwoord vraag 3). Dit programma vormt de basis voor het nieuwe convenant dat de samenwerkende partijen ondertekenen. Over het programma en het convenant zal de raad ook worden geïnformeerd.

In de loop van 2016 zal het college een besluit nemen over het in het actieplan Armoede en het beleidsplan opgenomen traject Bestuurlijk aanbesteden van bewindvoering. Ook hier zal de raad over worden geïnformeerd.

Het college heeft d.d. 10 juli 2016 de door de PvdA ingediende motie "Help jongeren uit de schulden" onder specifieke voorwaarden overgenomen. Er zal terugkoppeling plaatsvinden met de raad over de wijze waarop de motie zal worden uitgewerkt.

Vraag 10:

Is het mogelijk dat de gemeente bewindvoering zelf gaat uitvoeren?

Heeft de gemeente/de burger de mogelijkheid bewindvoering stop te zetten?

Kan de gemeente kwaliteitseisen stellen aan bewindvoerders?

Antwoord:

De gemeente kan bewindvoerders in eigen beheer aanstellen, maar mensen blijven vrij om hun eigen bewindvoerder te kiezen en uiteindelijk beslist de rechtbank of bewindvoering wordt uitgesproken en wie de bewindvoerder wordt. Om deze reden kiest de gemeente ervoor om te onderzoeken of via een traject van bestuurlijk aanbesteden een pool van bewindvoerders intensief kan gaan samenwerken met de gemeente. Belangrijk bij de samenwerking is dat alle casussen binnen de gemeenten en de ketenpartners van de gemeente, waarbij bewindvoering als oplossingsrichting wordt voorgesteld, de bij de pool aangesloten bewindvoerderkantoren bij de rechtbank worden voorgesteld als bewindvoerder. Daar staat vervolgens tegenover dat de kantoren aangesloten bij de pool openheid

van zaken geven betreffende de casussen in hun beheer en daar waar een minder zwaar instrument dan bewindvoering zoals bv. budgetbeheer kan worden ingesteld, een verzoek tot stopzetting van bewindvoering indienen bij de rechtbank.

Voor wat betreft de inmiddels al door de rechtbank uitgesproken en lopende (schulden)bewinden heeft de gemeente de mogelijkheid tot het indienen van een verzoek tot stopzetting van het bewind wanneer bewindvoering een te zwaar instrument blijkt en budgetbeheer met of zonder budgetbegeleiding mogelijk meer effectief kan zijn. In de zomer van 2016 is een start gemaakt met een pilot waarbij voor een vijftal dossiers een verzoek tot stopzetting van het (schulden)bewind bij de rechtbank zal worden aangevraagd.

De burger heeft te allen tijde het recht om een verzoek tot stopzetting van bewindvoering in te dienen. De burger dient dan wel aan te tonen dat hij/zij de eigen financiën weer kan beheren.

In de Wet curatele, beschermingsbewind en mentorschap zijn de kwaliteitseisen voor een bewindvoerder opgenomen. Bij de aanstelling tot bewindvoerder toetst de rechtbank op deze kwaliteitseisen. Vervolgens dient een bewindvoerder jaarlijks een rekening van verantwoording bij de rechtbank ter controle af te geven. De rekening van verantwoording geeft een overzicht van inkomsten en uitgaven, maar zegt verder weinig over de kwaliteit van de bewindvoering. Pas wanneer de rechtbank meerdere klachten over een specifieke bewindvoerder binnenkrijgt wordt hier onderzoek naar uitgevoerd.

Vraag 11:

Kan een overzicht worden aangeleverd aan de raadsleden waarin alle vrijwilligersorganisaties die op enige wijze in relatie staan tussen armoede en schuldenproblematiek?

Antwoord:

Naar aanleiding van de informatieronde over het actieplan armoede zijn in een Raadsinformatiebrief de vragen schriftelijk beantwoord. Een van de vragen was om als raadsleden overzicht te krijgen van partijen als schuldhulpmaatjes e.d. Dit is u destijds gegeven in de vorm van de schuldenkaart. We kennen in Maastricht - en inmiddels ook in het Heuvelland - namelijk de schuldenkaart. Deze is ontstaan op initiatief van Samen uit de Min, en biedt een overzicht van partijen tot wie men zich kan wenden in het geval van vragen rondom schulden. De schuldenkaart wordt jaarlijks verversd. In de bijlage vindt u de meest recente versie van de schuldenkaart. Tevens vindt u in de bijlage de meest recente versies van de inkomenskaart en de opplus kaart. Deze laatste kaart is in het voorjaar 2016 gepresenteerd en geeft overzicht van allerlei initiatieven die mensen ondersteuning bieden bij of mensen helpen om uit het sociaal isolement te komen. De coördinatie om te komen tot verbinding van deze kleine lokale initiatieven zal bij welzijnsorganisatie Trajekt komen te liggen.

Verder hebben we een website www.pasopjegeld.nl, waar veel informatie over ondersteuningsmogelijkheden te vinden is. De website kent maandelijks meer dan 900 unieke bezoekers.